
**DEMOGRAFSKI TRENDOVI –ALARMANTNI ZNAKOVI
UPOZORENJA ZA 2017.g.**

02.01.2019.g.

Mediji -SVI

GRADOVI I OPĆINE CETINSKOG KRAJA - SVI

NATALITETNI POTICAJI ZA NOVOROĐENE, BESPLATNI PRIJEVOZ ZA SREDNJOŠKOLCE,
STIPENDIRANJE STUDENATA, BESPLATNI UDŽBENICI ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE, DJEČIJE
VRTIĆE I JASLICE TE STATUS MAJKE ODGOJITELJICE-

INVESTICIJA ILI TROŠAK !?

- **Gdje smo danas?**

Hrvatski demografi, ekonomisti, mnogi političari, duhovni oci, teolozi, sociolozi, antropolozi, filozofi i novinari upozoravaju na problem smanjivanja broja hrvatskog stanovništva, sve veće starenje, brojnije umiranje nego rađanje i sve obilnije iseljavanje koji su posebno izraženi u posljednjih 20-tak godina, a od ulaska (01.07.2013.) u EU taj se demografski slom još više zaoštrio emigracijom (odlaskom) između 250.000-300.000 stanovnika.

Najnoviji podaci DZS-a za 2017. g. kazuju da je bilo živorođeno 36.556 djece, umrlo je 2017.g. 53.477 osoba, a prirodni prirast je negativan i iznosi -16.921 osoba.

Ukupni gubitci stanovništva prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) prirodnim prirastom (-16.921) i negativnim migracijskim slalom (-31.799), što čini ukupni demografski minus od **-48.720** osoba.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku **u Republici Hrvatskoj je:**

2014. g. rođeno 39.566 djece, od toga 7.371 su bili treće i sljedeće,

2015.g. rođeno 37.503 djece, od toga 6.885 su bili treće i sljedeće,

2016.g. rođeno 37.537 djece, od toga 7.165 su bili treće i sljedeće dijete

2017.g. rođeno 36.556 djece, od toga 7.109 su bili treće i sljedeće.

Prema podacima DZS za Cetinski kraj:

2014.g. rođeno je 426 djece, od toga 110 je bilo treće i sljedeće.

2015.g. rođeno je 406 djece, od toga 107 je bilo treće i sljedeće,

2016.g. rođeno je 434 djece, od toga 86 je bilo treće i sljedeće.

2017.g. rođeno je 421 dijete, od toga 108 je bilo treće i sljedeće.

Prema podacima iz DZS-a za 2017 g. negativni prirodni prirast (pad) se i dalje nastavlja i u cetinskom kraju 2017.g. te iznosi -146 stanovnika.

Podaci za **2016.godinu** prema zadnjim službenim podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) su loši, odnosno negativni prirodni prirast (pad) je -46 stanovnika.

Negativni prirodni prirast za 2016./17. g. je sljedeći:

2016. godina	2017.godina
• Grada Sinj: -9,	-42
• Grad Trilj: - 5,	-47
• Općina Hrvace: -31,	-17
• Općina Dicmo: 5,	-25
• Općina Otok: -6	-15
• Ukupno -46	-146

Zadnji podaci DZS za 2016./17.g. pokazatelji su stvarnih rezultata rada prošlih Vlada RH po pitanju problema izumiranja i emigracije te demografskog planiranja i poticanja. Sve je više onih koji govore da je situacija tako loša da se mora razmišljati o imigracijskoj politici odnosno dovođenju mladih ljudi iz zemalja koje gospodarski stoje lošije od Hrvatske, ali čak ni to ne može riješiti problem bez bolje i poticajnije unutarnje demografske politike. Zbog iznimno alarmantne demografske situacije u cijeloj Republici Hrvatskoj pa tako i na prostoru gradova i općina cetinskog kraja smatramo da su pomoći za novorođene poželjni potezi ne samo na razini simbolike nego i zbog opće socijalno-gospodarske situacije. Demografski stimulans i posvećivanje pažnje održanju obitelji (**FAMILY FRIENDLY**) te pozitivnim odnosom prema životu i rađanju odaslala bi se poruka drugim jedinicama lokalne samouprave i drugim instancama vlasti da se zbog depopulacije i izumiranja našeg naroda što prije i što više poradi na iznalaženju pozitivnih rješenja u oživljavanju i sprečavanju negativnih trendova te zamjenom „civilizacije smrti“ i umiranja, „civilizacijom života“ i rađanja.

Demografski slom je počeo 1998.g. i od tada Hrvatska bilježi stalni negativni trend odnosno veći broj umrlih od rođenih, a najveći negativni saldo od tada smo imali 2017.g. sa minusom od **(-16.921) osoba**. Kad se prate demografska kretanja nekoliko desetljeća unatrag prema dostupnim podacima lako su uočljive „crne točke“ odnosno vremena zatiranja slobode, gubitka vjere, represije ili poznatijim nazivom vremena „kulture smrti“. Isto tako su lako uočljivi „svijetli trenutci“ kad se budila vjera, optimizam, sloboda i kad smo se priklanjali „kulturi života“.

Za prirodnu reprodukciju stanovništva stopa fertiliteta trebala bi iznositi 2.1, a Hrvatska je 2000 g. imala stopu fertiliteta 1.36.

- **Živorodeni prema redu rođenja na području Cetinskog kraja**

- **TRILJ**

Podaci za 2017.g. prema izvještaju DZS u Trilju je bilo 67 novorođene djece, umrlih je bilo 114, a prirodni prirast je **-42**.

Podaci za 2016.g. prema izvještaju DZS u Trilju je bilo 102 novorođene djece, umrlih je bilo 107, a prirodni prirast je **-5**.

Podaci za 2015.g. prema izvještaju DZS u Trilju je bilo 87 novorođene djece, umrlih je bilo 116, a prirodni prirast je **-29**.

Podaci za 2014.g. prema izvještaju DZS u Trilju je bilo 84 novorođene djece, umrlih je bilo 99, a prirodni prirast je **-15**.

Podaci za 2013.g. prema zadnjem izvješću DZS u Trilju je bilo 98 novorođene djece, umrlih je bilo 120, a prirodni prirast je **-22**.

Godina\dijete	ukupno	1.dijete	2.dijete	3. i sljedeće
Trilj 2017.g.	67	26	22	18
Trilj 2016.g.	102	48	29	25
Trilj 2015.g.	87	29	27	31
Trilj 2014.g.	84	26	23	35
Trilj 2013.g.	98	40	26	32
Trilj 2012.g.	96	41	28	27
Trilj 2011.g.	83	33	26	22
Trilj 2010.g.	105	33	36	36
Trilj 2009.g.	98	34	22	40
Prosjeak/average	91	34	27	30

Tablice: Živorodeni i prema redoslijedu rođenja na području gradova i općina Cetinskog kraja. Izvor DZS

- **SINJ**

Podaci za 2017.g. prema izvještaju DZS u SINJU je bilo 238 novorođene djece, umrlih je bilo 280, a prirodni prirast je **-42**.

Podaci za 2016.g. prema izvještaju DZS u SINJU je bilo 222 novorođene djece, umrlih je bilo 231, a prirodni prirast je **-9**.

Godina\dijete	ukupno	1.dijete	2.dijete	3. i sljedeće
SINJ 2017.g.	238	109	71	56
SINJ 2016.g.	222	99	83	36
SINJ 2015.g.	213	83	81	48
SINJ 2014.g.	232	98	89	45
SINJ 2013.g.	224	94	88	42
SINJ 2012.g.	251	104	88	59
SINJ 2011.g.	230	110	74	46
SINJ 2010.g.	261	106	102	53
Prosjeak(Average)	234	100	85	48

- **OTOK**

Podaci za 2017.g. prema izvještaju DZS u OTOKU je bilo 61 novorođene djece, umrlih je bilo 76, a prirodni prirast je **-15**.

Podaci za 2016.g. prema izvještaju DZS u OTOKU je bilo 46 novorođene djece, umrlih je bilo 52, a prirodni prirast je **-6**.

Godina\dijete	ukupno	1.dijete	2.dijete	3. i sljedeće
OTOK 2017.g.	61	23	18	19
OTOK 2016.g.	46	16	17	13
OTOK 2015.g.	53	27	13	13
OTOK 2014.g.	53	20	18	14
OTOK 2013.g.	56	22	16	18
OTOK 2012.g.	70	23	28	17
OTOK 2011.g.	53	18	21	14
OTOK 2010.g.	67	24	22	21
Prosjek/average	57	22	19	16

➤ HRVACE

Podaci za 2017.g. prema izvještaju DZS u HRVACAMA je bilo 30 novorođene djece, umrlih je bilo 47, a prirodni prirast je **-17**.

Podaci za 2016.g. prema izvještaju DZS u HRVACAMA je bilo 31 novorođene djece, umrlih je bilo 62, a prirodni prirast je **-31**.

Godina\dijete	ukupno	1.dijete	2.dijete	3. i sljedeće
HRVACE 2017.g.	30	10	9	11
HRVACE 2016.g.	31	15	9	7
HRVACE 2015.g.	29	13	11	5
HRVACE 2014.g.	31	10	11	10
HRVACE 2013.g.	23	10	10	3
HRVACE 2012.g.	33	12	4	7
HRVACE 2011.g.	30	14	8	8
HRVACE 2010.g.	48	22	12	14
Prosjek/average	32	13	9	8

➤ DICMO

Podaci za 2017.g. prema izvještaju DZS u DICMU je bilo 25 novorođene djece, umrlih je bilo 50, a prirodni prirast je **-25**.

Podaci za 2016.g. prema izvještaju DZS u DICMU je bilo 33 novorođene djece, umrlih je bilo 28, a prirodni prirast je **5 (jedini pozitivan u toj godini)**.

Godina\dijete	ukupno	1.dijete	2.dijete	3. i sljedeće
DICMO 2017.g.	25	9	12	4
DICMO 2016.g.	33	19	8	5
DICMO 2015.g.	24	12	2	10
DICMO 2014.g.	26	8	12	6
DICMO 2013.g.	23	9	7	7
DICMO 2012.g.	28	12	11	5
DICMO 2011.g.	29	11	7	11
DICMO 2010.g.	32	10	10	12
Prosjek/average	28	11	9	8

- **Demografska katastrofa povod i prilika**

Cetinski kraj za ovu 2017.g. bilježi negativni prirodni prirast od -146 osoba, a Republika Hrvatska -16.921 osoba.

Demografska katastrofa, koja sve očitije prijete i pustoši Hrvatsku, nije bila niti je sada dovoljan povod da se postigne konsenzus o ostvarivoj populacijskoj politici i strategiji, premda je očito da svaki dan, mjesec i godina kašnjenja nužno donosi još mračniju hrvatsku demografsku perspektivu. Gotovo sve političke stranke na lokalnoj i državnoj razini zakazale su ozbiljno u definiranju vizije i u donošenju relevantnih i kompetentnih strategija i odluka koje bi usmjerile Hrvatsku prema stvarno boljoj budućnosti. Pitanje demografije i života u Hrvatskoj je svim politikama na zadnjem mjestu što je svakom dobronamjernom promatraču današnje politike posve jasno. Kome nije jasno taj ima druge planove i slijep je za zajedničko dobro. Svatko bi se trebao upitati koliko je do mene i mog slijepila, a koliko do onih slijepaca kojima dajemo da nas vode.

Udruga 4+ moli i apelira kod dužnosnika svih boja, smjerova, orijentacija, opredjeljenja i svjetonazora da se zauzmu za demografske potpore i podršku obiteljima sa posebnim naglaskom na brojnim obiteljima jer su to najvrjednija ulaganja sa posebnom dodanom vrijednošću. Rado ćemo im svima izložiti naše ideje, analize i prijedloge za poboljšanje života svih obitelji sa djecom, a pogotovo brojnih obitelji koje su znak i primjer održanja, istinske žrtve, solidarnosti, požrtvovnosti i uzajamnog pomaganja.

Potičemo gradonačelnike i načelnike, državne dužnosnike, premijera i predsjednicu, ministre, saborske zastupnike, lokalna vijeća i druge znane i neznane da u svoje programe i planove uvrste olakšice za rađanje, novorođenčad i druge mjere za brojne obitelji i djecu kao što su: besplatni udžbenici za osnovnu i srednju školu, besplatni prijevoz za srednju školu, manji doprinosi za korištenje vrtića i jaslica, cjelodnevnih vrtićki i jaslički programi, stimuliranje i poticanje poduzetnika koji zapošljavaju majke na pola radnog vremena, povećanje demografske stimulacije za rođenje prvog i drugog djeteta te trećeg i svakog sljedećeg djeteta, mirovinski staž za nezaposlene majke za 3. i svako sljedeće dijete, status majke odgojiteljice za majke koje imaju troje i više djece i pozitivnu diskriminaciju pri odlasku u mirovinu za majke koje su rodile i odgajale više djece.

Miljenko Marić, prof.

Udruga obitelji s četvero i više djece Cetinskog kraja